

Lesson 6

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project is co-funded by the European Commission. This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

All contents of this website, in particular texts, pictures and graphics, are protected by copyright. Unless expressly stated otherwise, copyright is held by *lernu.net* and is licensed under [Creative Commons Attribution - Non-commercial - Distribution under the same conditions 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

<https://lernu.net/instruado?lang=en>

▼ Grammar

Expression of a wish or desire

The imperative ending **-u** is used not only in direct commands, but also in indirect speech in clauses introduced by **ke** after verbs of commanding, requesting, advising, wishing. (These often correspond to English clauses with "to".)

Mi deziras, ke vi lernu. = I want you to learn (literaly: I want that you learn.)

La patro volas, ke mi iru. = Father insists that I go.

je

The preposition **je** is kind of a joker. It has no precise meaning, but is used where no other preposition covers the exact meaning one wishes to express. Amongst other things, it is the usual word for translating "at" when telling the time.

Je kioma horo vi venos? = What time will you come? (lit.: At the how-manyeth hour?)

Je la kvina horo. = At five o'clock.

farti

This verb is mainly used in the expression:

Kiel vi fartas? = How are you?

-eg-

The Suffix **-eg-** is used to make augmentatives:

librego = tome, large book

bonega = excellent, great

varmega = blazing hot

homego = huge person

belega = gorgeous

-et-

The Suffix **-et-** is used to make diminutives:

libreto = booklet

varmeta = tepid

beleta = pretty

hometo = tiny person

-iĝ-

The suffix **-iĝ-** means to become the thing that is described in the word root:

riĉiĝi = to grow rich

trankviliĝi = to calm down, to become calm

resaniĝi = to get well again, to recover

geedziĝi = to get married, to wed

▼ **Block 25** (sessions 49-50)

Learning goals

- learn new affixes **-ET-** and **-EG-**
- revise grammar from previous lessons
- practice listening comprehension

Required didactic materials

- Computer for playing audio

Preparation

- Exercise **M1**
- Exercise **M2**
- Exercise **M3**
- Answers **M4:**
- Exercise **M5**
- Answers **M6:**
- Exercise **M7**
- Copies of **M8**
- Copies of **M9**

New words

ridi = to laugh

rideti = to smile

troviĝi = is to be found

Activity plan

10 min Hand out the Exercise **M1**. Use the pictures to explain the exercise and the meaning of suffixes **-ET-** and **-EG-**. The part "Make it up yourself" is done by each student individually, your task is to check if the answers are correct.

10 min Hand out **M2**. Ask learners to create words with the **-ET-** and **-EG-** suffixes.

5 min Non-linguistic recreational game

20 min Hand out **M3**. Play Audio **1** and listen together to the dialog twice.

Learners have to choose the right answer regarding what happens in the dialog – whether that is food, a photo or school (correct answer is B). Afterwards they listen to the dialog again and finish the sentences.

Answers can be found in **M4**.

10 min Break

10 min Hand out **M5**. Ask learners to add suffixes **-ET-** and **-EG-** according to which one makes sense in the given sentence.

Answers can be found in **M6**.

10 min Hand out **M7**. Each student makes three sentences which use some of the words from the frame. They are free to use more than one in each sentence.

5 min Non-linguistic recreational game

5 min Sing Song **M8** together 2-3 times.

Assign homework

M1 Exercise

dometo

domo

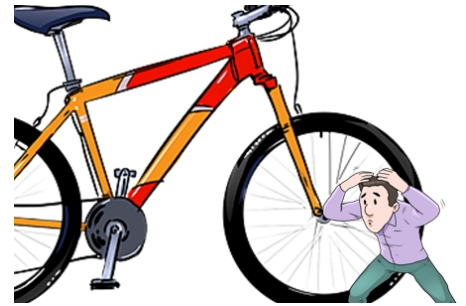
domego

bicikleta

biciklo

biciklego

rideti

ridi

ridegi

Make it up yourself.

<

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

-

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

>

aŭt _____

dom _____

man _____

libr _____

kuk _____

frat _____

vizaĝo _____

pied _____

strat _____

paper _____

M2 Exercise

Make the right word with the suffix **-et-** or **-eg-**.

malgranda kapo	→	kapeto
granda piedo	→	piedego
malgranda domo	→	
granda fiŝo	→	
granda muro	→	
malgranda botelo	→	
malgranda papero	→	
granda ĉambro	→	
malgranda piedo	→	
granda vendejo	→	
granda kapo	→	
malgranda libro	→	

M3 Exercise

Listen to the dialogue twice. Choose the right answer.

Ivo kaj Peter parolas pri ...

- a) manĝoj
- b) fotoj
- c) lernejo

Ivo Ho, kiom granda foto! Kiu estas tiuj homoj sur ĝi?

Peter Sur la _____ troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.

Ivo Kiu fotis ĝin?

Peter Unu _____, kiu loĝas en urbocentro.

Ivo Ĉu li bone laboras?

Peter Jes, lia _____ estas ĉiam tre bona, _____.

Ivo Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?

Peter Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.

Ivo _____. La knabino sur la foto, kiu _____, havas tre simpatian vizaĝon.

Peter Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas _____ kaj ŝi ŝatas kanti.

Ivo Kion havas la knabeto en la manoj?

Peter Mi _____. Tio okazis antaŭ longa tempo.

Ivo Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos _____.

Peter Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

M4 Answers :

- Ivo** Ho, kiom granda foto! Kiuj estas tiuj homoj sur ĝi?
- Peter** Sur la **grandega foto** troviĝas mi, miaj gepatroj kaj miaj gefratoj.
- Ivo** Kiu fotis ĝin?
- Peter** Unu **fotisto**, kiu loĝas en urbocentro.
- Ivo** Ĉu li bone laboras?
- Peter** Jes, lia **laboro** estas ĉiam tre bona, **bonega**.
- Ivo** Ĉu ankaŭ tiujn ĉi etajn fotojn li faris?
- Peter** Kompreneble, li faris multajn. Jen, vidu, li sendis ilin al ni ankaŭ per interreto.
- Ivo** **Interese**. La knabino sur la foto, kiuridetas, havas tre simpatian vizaĝon.
- Peter** Ŝi estas mia fratino. Ŝi havas **belegan voĉon** kaj ŝi ŝatas kanti.
- Ivo** Kion havas la knabeto en la manoj?
- Peter** Mi **ne scias**. Tio okazis antaŭ longa tempo.
- Ivo** Mi ĝojas, ke vi montris al mi la fotojn. Kiam mi venos hejmen, ankaŭ mi serĉos **malnovajn fotojn**.
- Peter** Bonege! Certe ili plaĉos al ĉiuj.

M5 Exercise

Add the right element **-et-**, **-eg-**.

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bon_____e.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid_____as.

Ho, kiel long_____a leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper_____on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vendej_____on.

Vi havas vere malnov_____an aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm_____a! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ_____os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid_____a.

Rigardu, kia fort_____ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M6 Answers :

La fotisto faras tre bonajn fotojn. Li laboras bone**ge**.

Ivo sur la foto ridas, sed Ana nur rid**et**as.

Ho, kiel long**ega** leciono hodiaŭ! Mi volas jam iri hejmen.

Donu al mi la malgrandan paper**et**on, kiun vi havas en la mano.

En nia strato oni malfermis novan malgrandan vende**jet**on.

Vi havas vere malnov**ega**n aŭton. Ĉu ĝi ankoraŭ funkcias?

Ho, la kafo estas ankoraŭ varm**ega**! Oni kuiris ĝin antaŭ du minutoj.

Marko ne volas manĝi multe. Li manĝ**et**os iom.

La ruĝa aŭto estas la plej rapida el ĉiuj. Ĝi estas rapid**ega**.

Rigardu, kia fort**eg**ulo! Ankaŭ mi volas tian forton.

M7 Exercise

Write 3 sentences, in which you'll use any of the following words. Look out for the **j** and **-n** endings.

bonega	paperetoj	varmetajn
rapidegan	fortegaj	ridetas
ridegas	manĝeti	

M8 Song

Mi sidas

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melody: [YouTube](#)

M9 Homework

Write a short story. Use the sentences below as beginnings of the sentences.

Ĉu vi aŭdis, ke...

Per la nova biciklo volas Marko...

Iam li veturos...

Li ne scias, kiom...

Create sentences on the computer. Create 5 sentences every day – translate and write down if the sentence is correct.

▼ **Block 26** (sessions 51-52)

Learning goals

- get to know the suffix **-iĜ-**, which adds an attribute
- use the suffix **-iĜ-** together with the element **pli**
- repeat correlatives
- get to know Esperanto proverbs

Required didactic materials

- Computer for playing audio

Preparation

- Exercise **M10**
- Exercise **M11**
- Exercise **M12**
- Answers **M13:**
- Exercise **M14**
- Copies of **M15**
- Copies of **M16**

Activity plan

20 min Hand out **M10**. Use the pictures to explain the exercise and the meaning of the suffix **-ĪĜ-**: the object receives a new property. Learners make words out of the puzzles and translate them.

5 min Non-linguistic recreational game

20 min Hand out **M11**. Ask learners to create verbs with the suffix **-ĪĜ-**. Help them out at first and explain that the element **pli** can be used (**pliboniĝis**, **plivarmiĝis** etc.).

10 min Break

20 min Hand out **M12**. Listen to Audio **2**. Answers can be found in **M13**.

5 min Non-linguistic recreational game

15 min Hand out **M14**. Ask pupils to find the correct answers to the questions. Then divide them into pairs and ask them to play out the dialogs.

5 min Sing Song **M15** together 2-3 times.

Assign homework

M10 Exercise

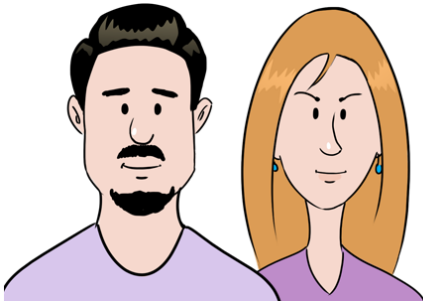

varma kafo

La kafo malvarmiĝas.

malvarma kafo

junaj geedzoj

La geedzoj maljuniĝas.

maljunaj geedzoj

Make words out of the puzzles and translate them to your national language.

mal	modern	grand	is
varm	bon	jun	os
riĉ	iĝ	as	a

M11 Exercise

Add the right verb with the **-iĝ-** suffix.

bona	→	boniĝis
La afero estis malbona. Sed nun ĝi estas bona.	→	La afero iĝis bona. La afero _____.
La metodoj de laboristoj estis malmodernaj. Sed nun ili estas modernaj.	→	La metodoj iĝis modernaj. La metodoj _____.
Marko estis maltrankvila. Sed nun li estas trankvila.	→	Marko iĝis trankvila. Marko _____.
pli bona	→	pliboniĝis
La vojo estis mallonga. Sed nun ĝi estas pli longa.	→	La vojo iĝis pli longa. La vojo _____.
Interreto estis malrapida. Sed nun ĝi estas pli rapida.	→	Interreto iĝis pli rapida. Interreto _____.
La voĉoj estis malfortaj. Sed nun ili estas pli fortaj.	→	La voĉoj iĝis pli fortaj. La voĉoj _____.

M12 Exercise

Listen to the audio file with various Esperanto proverbs and add the missing words.

Amiko de _____ estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono _____.

Ĉiu _____ estas malfacila.

Edzo kaj _____ estas nur unu.

Fino bona, _____ bona.

_____ demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, _____ vidis.

Plej bone _____, kiu laste ridas.

Pli bona estas _____, ol nenio.

Rapidu _____.

M13 Answers :

Amiko de **amiko** estas ankaŭ amiko.

Amo estas forta, sed mono **pli forta**.

Ĉiu **komenco** estas malfacila.

Edzo kaj **edzino** estas nur unu.

Fino bona, **ĉio** bona.

Kia demando, tia respondo.

Mi hejme sidis, **nenion** vidis.

Plej bone **ridas**, kiu laste ridas.

Pli bona estas **io**, ol nenio.

Rapidu **malrapide**.

M14 Exercise

Match up the questions with their answer counterparts. Afterwards role play in groups of two.

Ĉu la interreto estas daŭre malrapida?	Ĉar mi volas vidi novajn fotojn de Julia, sed ŝi ne volas montri ilin al mi.
Kiam vi parolis kun la knabino?	Mi ne scias, al kiu. Eble al iu amiko.
Kiel malpleniĝis la botelo?	Ĉar mi manĝis kukon.
Kial vi malpuriĝis?	Ne, ĝi jam plirapidiĝis. Mi povas nun labori de hejmo kaj mi ne devas ĉiutage iri en laborejon.
Kien vi volas veturi?	Ĉiajn, nur kriminalajn ne.
Kial vi koleriĝis?	Mi forgesis fermi ĝin kaj ĝi falis.
Al kiu Marko montris malnovajn fotojn?	Ĉien, ĉar mi ŝatas viziti novajn lokojn.
Kiajn filmojn vi ŝatas rigardi?	Mi neniam parolis kun ŝi, ĉar mi ne konas ŝin.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melody: adapted after the French song Frère Jacques

M16 Homework

Add the right element **mal, et, ul, eg, ge, ebl, ind, ej, in, ist, re**. Each element is to be used once.

Frato kaj fratino estas _____ fratoj.

Bonvolu _____ doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru _____ inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt _____ oj.

Ivo ne plu estas _____ forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg _____ an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg _____ e!

Kiel grand _____ a domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon _____ on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ _____ on.

Tie laboras la plej bona kuirist _____ o, kiun mi konas.

Create sentences on the computer. Create 5 sentences every day – translate and write down if the sentence is correct.

Solution:

Frato kaj fratino estas **ge**fratoj.

Bonvolu **re**doni al mi mian libron.

Lernantoj havas novan instru**ist**inon.

La infano ludas en infanĉambro kun aŭt**te**oj.

Ivo ne plu estas **mal**forta. Li jam fortiĝis.

Mi ege ĝojas, ĉar mi ricevis leg**ind**an libron.

Mi ne povas legi, kion vi skribis! Vi skribas neleg**eble**!

Kiel grand**ega** domo! Por mi sufiĉas malpli granda domo.

Kian homon vi konas? Tre bonan homon. Bon**ul**on.

En urbocentro mi aĉetis 3-ĉambran loĝ**ej**on.

Tie laboras la plej bona kuirist**ino**, kiun mi konas.

▼ **Block 27** (sessions 53-54)

Learning goals

- that **-IĜ-** can be attached to verbs (*fermi – fermiĝi*)
- get to know new affixes **-UL-** and **-IND-**
- train reading comprehension

Required didactic materials

- Computer for playing audio

Preparation

- Exercise **M17**
- Exercise **M18**
- Answers **M19:**
- Exercise **M20**
- Answers **M21:**
- Exercise **M22**
- Copies of **M23**
- Copies of **M24**

Activity plan

20 min

Hand out **M17**. With the help of the puzzle, explain the suffix **-IĜ-** on the blackboard: the object goes through a transitional change to a new state. Until now, we added the suffix **-IĜ-** to adjectives (*bona – boniĝis, granda – grandiĝis...*). Thus, the adjective gained a new characteristic. Now, we will add **-IĜ-** to verbs: In this position, it signifies the transition to a new state.

Students work in a group and make words out of the puzzles pieces and translate them into their national language.

Examples:

La pordo MAL-FERM-IĜ-IS

La domo RE-FERM-IĜ-IS

La urbo RE-NOM-IĜ-OS

La amiko NOM-IĜ-AS

Li RE-MONTR-IĜ-AS

5 min

Non-linguistic recreational game

20 min

Hand out **M18**. Ask students to fill in the gaps with the right **-IĜ-** word. Make sure that students understand the meaning of the words in the box.

Answers can be found in **M19**.

10 min

Break

10 min

Hand out **M20**. Divide students into groups of two. Each group sorts the dialogue parts into the correct order.

You can remind the students of the suffixes **-UL-** and **-IND-**, which they practised in the previous exercise.

Answers can be found in **M21**.

10 min

Hand out **M22**.

5 min

Non-linguistic recreational game

15 min

Pairs which have put **M20** in the correct order now play out the dialog. Then choose one group and ask them to present the dialogue in front of the class, who checks their answers.

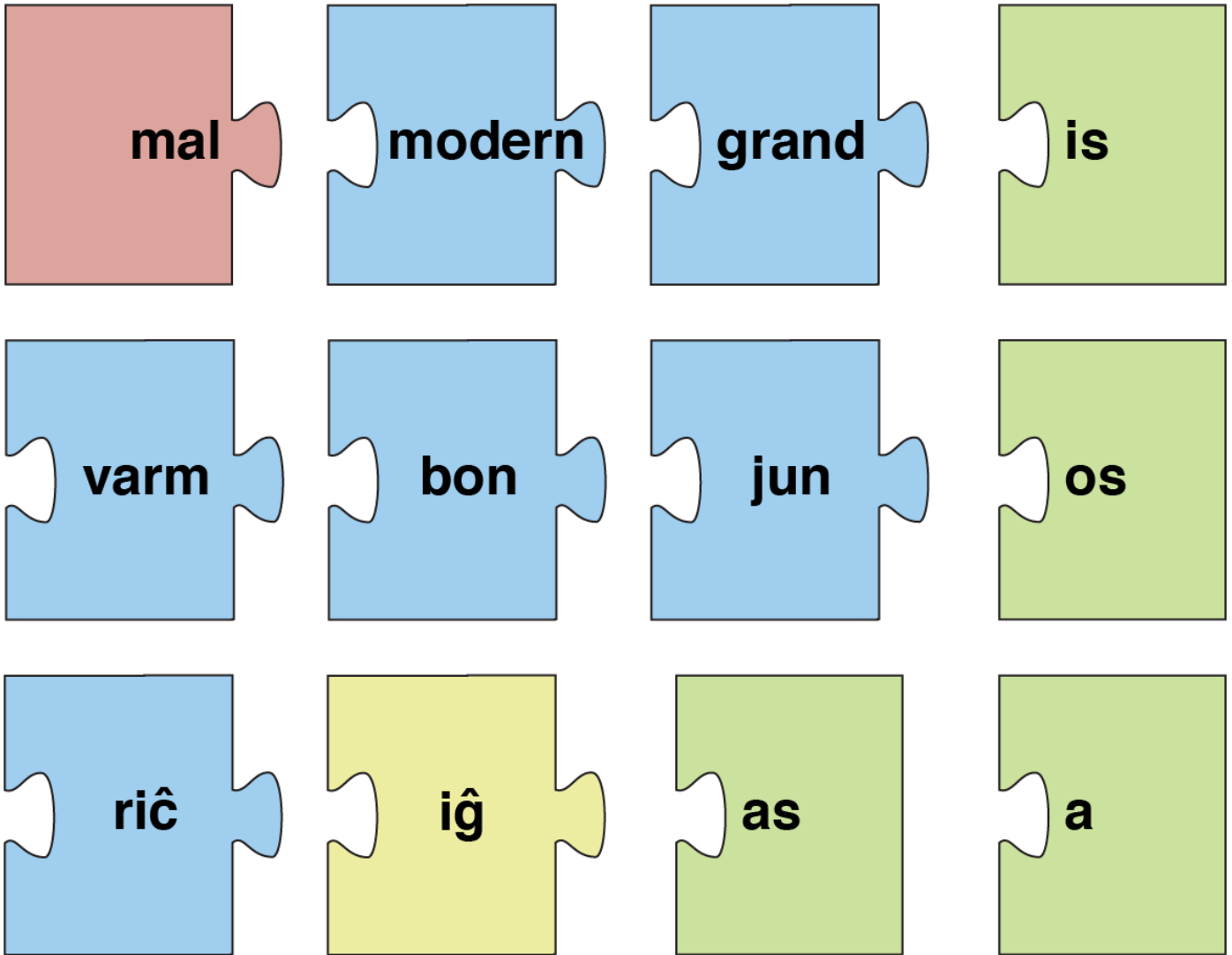
5 min

Come back to the song **M23** from Lesson 5. Ask pupils to translate the song and sing it 2-3 times.

Assign homework

M17 Exercise

Make words out of the puzzles and translate them to your national language.

M18 Exercise

Fill the gaps with the correct verb: *fermiĝos, alinomiĝis, fariĝis, aŭdiĝas, sidiĝu, malpleniĝis, finiĝos, troviĝas, malfermiĝis, nomiĝas, montriĝis.*

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro _____ kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj _____ je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo _____ al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie _____ iu hotelo?

Saluton, mi _____ Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro _____ forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj _____ la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

_____, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! _____ kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo _____ ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj _____. Neniu homoj plu estis videblaj.

M19 Answers :

Mi aŭdis, ke la pordo de la ĉambro **malfermiĝis** kaj iu eniris.

La kultura filmo komenciĝos je la kvina horo kaj **finiĝos** je la sepa horo.

En la jaro 1868 (mil okcent sesdek ok) la japana urbo Edo **alinomiĝis** al Tokio.

Pardonu, ĉu vi povas diri al mi, kie **troviĝas** iu hotelo?

Saluton, mi **nomiĝas** Petro kaj mi havas dek jarojn.

Tra la fenestro **aŭdiĝas** forta voĉo de iu knabino.

Post dek minutoj **fermiĝos** la vendejo kaj ni ne plu povos aĉeti manĝon.

Montriĝis, ke li neniel povos viziti Germanion.

Ne staru tie! **Sidiĝu** kaj trankvile trinku kun ni kafon aŭ sukron.

Ivo **fariĝis** ruĝa, kiam la simpatia knabino ridetis al li.

La tago finiĝis kaj la stratoj **malpleniĝis**. Neniu homoj plu estis videblaj.

M20 Exercise

Split up into groups of two and put the dialog in the correct order. Afterwards students play out the dialog.

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?

Kian libron?

Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuir kaj manĝi lin.

En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.

Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.

Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?

Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.

M21 Answers :

1	Saluton, kial vi tiom ridas?
2	Ho, pardonu. Mi ridas, ĉar mi legas libron.
3	Kian libron?
4	Interesan. Ĝi estas pri homo, kiu ŝatas vojaĝi. Li vizitas ĉiam novan vidindan lokon kaj parolas kun lokuloj.
5	Tio povas esti leginda libro. Sed kio estas tiel ridinda?
6	Ridinda estas tio, ke iam li vizitis interesan lokon. Kun lokuloj li volis paroli pri tio, kiel ili vivas. Sed ili volis kuiri kaj manĝi lin.
7	Ho! Manĝi! Ĉu vere?! Kaj kiel ĉio finiĝis?
8	En nokto, kiam ĉiuj aliaj dormis, li rapidege veturis hejmen.
9	Li bone faris. Homoj ne estas tre manĝindaj.
10	Jes. Kaj la bedaŭrindaj lokuloj restis sen tagmanĝo.

M22 Exercise

Match the correct sentence parts. Translate matched up sentences into national language.

Ni helpos ĉiel...	...ĉiutage je la oka horo.
Lernejo komenciĝas...	...la lastan kukon.
Jen via sidloko,...	...ĉar tio estas senpaga.
Vi devas pagi neniom,...	...al la malriĉa knabo.
Neniu volas preni...	...bonvolu sidiĝi.

JoMo: Hej, belulineto!

Hej, belulineto,

Diru al mi-i-i

Ĉu vi volas min?

Kiam mi vidis vin sur la strat'

De mia kor' plifortiĝis bat'

Vi 'stas bela, ĉarma knabin'

Diru nun finfine ĉu vi volas min?

Nur gravas,

Nur gravas la amo ...

M24 Homework

Make three sentences, where multiples of the following words are used. You can use the same word part more than once in one sentence. You are free to add other words.

example:

En la **strato troviĝas granda domo.**

UL	IND	EJ	IĜ	MAL
TROV	STAR	HAV	DOM	JUN
NOKT	GRAND	NAZ	PIED	DON
RIĈ	LOĜ	KNAB	VIZIT	

Create sentences on the computer. Create 5 sentences every day – translate and write down if the sentence is correct.

▼ **Block 28** (sessions 55-56)

Learning goals

- repeat correlatives
- practice speaking in a simulation of a live situation (sketch)

Required didactic materials

- Computer for playing audio

Preparation

- Audios **1, 2**
- Copies of **M25**
- Copies of **M26**
- Copies of **M27**
- Copies of **M28**

Activity plan

20 min Hand out Dialog **M25**.

Divide pupils into pairs and ask them to read the dialog and to try to translate it. Ask one pair to read the dialog out loud and to translate it, line by line. Help with the translation, if necessary. Then ask this pair to act out the dialog, without translating it again. If there is time, you can ask other pairs to act out the dialog.

5 min Non-linguistic recreational game

15 min Divide the class into three groups. Ask each group to write as many sentences as possible in five minutes. In each sentence, one group inserts words with **ĈI-** (**ĉiu, ĉiuj, ĉiun, ĉiujn, ĉio, ĉion, ĉia, ĉie, ĉien, ĉian**), another with **I-** (**iu, iun, iuj, iujn, io, ion, ie, iel, ia, ian, iel, iam**) and the third group words with **NENI-** (**neniu, nenio, neniun, nenion, neniam, neniel, neniom, nenia, nenian, neniajn, nenie, nenien**). Then each group reads one sentence out loud and the other groups translate and correct it. The winning group is the one that finds most errors made by another group.

5 min Sing Song **M26** together 2-3 times.

10 min Break

10 min Play another game with correlatives. Divide pupils into two groups. Each group writes a sentence as long as possible with as many correlatives as possible, such as: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....**

The groups create that sentence for three minutes and then read it out loud and the other group translates and counts how many correctly-used correlatives were in the sentence.

30 min Hand out sketch **M27**. Form groups of 4 and ask them to practice the sketch.

Assign homework

M25 Dialog

- Boris** Saluton. Mi vidis vin en la parko hodiaŭ. Iun vi volis revidi. Kiun?
- Marta** Mi trankvile sidiĝis en parko dum bela tago.
- Boris** Mi volis saluti vin, sed mi tre rapidis. Mi havos ekzamenon en lernejo.
- Marta** Aha, vi devas nun lerni, ĉar vi ne lernis antaŭe. Kiujn ekzamenojn vi havas?
- Boris** Pri fiziko kaj nia lingvo.
- Marta** Tiujn lernobjektojn vi ŝatas, pri ili vi bone sukcesos. Mi esperas ke vi foje trovos tempon por instrui min pri fiziko.
- Boris** Jes, tion mi faros.
- Marta** Bone, mia sciulo. Ĝis revido.

Mi ŝatas

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melody: adapted after the French song Frère Jacques

Roloj: Marko, Ana, malbona persono/ŝtelisto, policisto

Krimo surstrate

Ana Saluton Marko, kien vi iras?

Marko En la vendejon. Mi devas aĉeti manĝojn por miaj gepatroj.

Ana Ankaŭ mi iras tien. Ni iru kune.

Marko Kun ĝojo mi iros kun vi. Ni povos multe paroli pri niaj geamikoj en la lernejo.

Ana Ĉu vi aŭdis ke iu knabo batis Marta-n, ĉar ŝi ne volis doni al li monon, kiun ŝi havis por aĉeti tagmanĝon?

Marko Mi la unuan fojon aŭdas tion nun de vi.

Malbonulo (alvenas kaj forprenas de Marko lian saketon kun mono)

Saluton! Mi ankaŭ devas aĉeti ion, kion mi ŝatas, kaj ĉar mi ne havas monon, mi prenis ĝin de vi. Ĉu ne bone?

Marko Neniu povas forpreni aferojn de aliaj homoj. Redonu al mi la saketon.

Malbonulo He, tio nun estas mia saketo kaj mi ne volas redoni ĝin.

Ana Se vi ne redonos, mi vokos policiston. Jen li iras sur la strato.

Malbonulo Ĝis revido. Mi nun rapidas.

Li kuras for)

Ana (krias)

Policisto, policisto!

(kaj ŝi kuras post la Malbonulo)

Policisto Kio okazis? Mi vidas ke iu knabino postkuras knabon.

Marko Tiu knabo prenis monon de mi. Li estas malbonulo.

Policisto Ni skribu en dokumento kio okazis. Diru al mi vian nomon?

Marko Sed la Malbonulo forrapidos kaj mi ne havos mian monon! Kuru post li.

(Ana revenas kun Malbonulo, kiun ŝi forte tenas je la mano.)

Malbonulo Lasu min. Mi ne volas paroli kun la policisto.

Ana Jen la malbonulo. Mi estis pli rapida ol li.

Policisto Ĉu tio estas via saketo?

Malbonulo Jes, jes, jes.

Ana kaj Marko Li diras malveron.

Marko En ĝi estas mono de miaj gepatroj kaj mia lerneja dokumento.

Policisto Malbonulo. Nun vi iros kun mi al la policejo.

M28 Homework

Create sentences on the computer. Create 5 sentences every day – translate and write down if the sentence is correct.

▼ **Block 29** (sessions 57-58)

Learning goals

- repeat correlatives
- repeat grammar from previous lessons
- practice speaking in a simulation of a live situation (sketch)

Required didactic materials

- Computer for playing audio

Preparation

- Audio **3**
- Copies of **M27**
- Copies of **M29**
- Exercise **M30**
- Exercise **M31**
- Exercise **M32**
- Copies of **M33**

Activity plan

20 min Hand out Dialog **M29**.

Divide pupils into pairs and ask them to read the dialog and to try to translate it. Ask one pair to read the dialog out loud and to translate it, line by line. Help with the translation, if necessary. Then ask this pair to act out the dialog, without translating it again. If there is time, you can ask other pairs to act out the dialog.

5 min Non-linguistic recreational game

10 min Hand out **M30**. Ask pupils to complete the sentences.

10 min Hand out **M31**. Ask learners to translate the sentences.

10 min Break

25 min Ask pupils to practice the sketch **M27** again. Then the groups play the sketch in front of the class.

5 min Non-linguistic recreational game

10 min Hand out **M32**. Ask pupils to complete the sentences.

5 min Sing together the song **Dek boteloj**.

Assign homework

Maria Kiel vi sciis kie mi estas? Mi al neniuj diris kien mi iris.

Johano Kiam mi vidis ke vi ne estas hejme, mi demandis min, ĉu vi havas alian loĝejon.

Maria Kion vi diras?

Johano Mi scias ke vi ofte parolis pri iu loko kiu estas en parko. Estas nur unu tia loko en proksimo. Nia urba Parko. Tial mi iris tien.

Maria Bone vi faris. Sed ne estis mem komprenebla afero trovi ĉi tiun domon en la parko.

Johano Mi serĉis ĉie en la Parko. Mi marŝis sur iuj vojetoj kaj fotis fotojn por mia albumo. Jes mi marŝis longe, eble tri horojn kaj fine vidis vin.

Maria Mi ĝojas pro tio. Mi kuiras kafon kaj ni povos paroli pri ĉio. Kial vi volis vidi min?

Johano Mi ŝatas trinki kafon kun vi. Mi volis scii ĉu vi jam respondis en nia kurso al 1000 demandoj? Kaj mi venis diri al vi ke mi jam faris tion. Nun mi volas skribi al amiko en Brazilo por paroli kun li per skajpo.

Maria Tre bone. Mi ankoraŭ ne respondis al ĉiuj demandoj, sed mi rapidos por ankaŭ skribi al amikino, eble en Kanado.

M30 Exercise

Complete the sentences.

En kiu lok _____ vi povas vid _____ mi _____ ?

Kia _____ aŭtoj portis grand _____ infanoj _____ inter du lokoj?

Malbel _____ domeg _____ star _____ en tiu strat _____ .

Li lern__ en lern _____ o kaj rigard _____ tra la pord _____ .

La instru _____ ino aŭskult _____ la bon _____ lernant

_____ .

M31 Exercise

Translate into your national language.

Li sidiĝis sur la seĝo kaj tiam komenciĝis la filmo. Ĉu vi amikiĝis kun Petro kaj ĉu reboniĝis la situacio? Kial la manĝo malvarmiĝis? Mi aŭdis ke iuj geamikoj malsaniĝis. La aŭto rapidiĝis kaj ne plu estas videbla. Kiam ŝi endormiĝis, aŭdiĝis forta voĉo.

Kiam fermiĝis la pordo mi nenion plu vidis.

Miaj gepatroj geedziĝis antaŭ dudek jaroj.

M32 Exercise

Complete the sentences.

Sur i _____ strato, iras policisto. K _____ li tenas je la mano? Ĉu ĉ _____ knabo estas malbon _____ o?

Ana nen _____ prenas aferojn de aliaj homoj. Ŝi postkuris t _____ malbonulon kaj _____ ricevis la sak _____ on.

K _____ vivas grand _____ uloj? K _____ grandaj ili estas? T _____ gelernantojn ni revidas la trian fojon. Tiam ni fine komprenis, k _____ la instruistino refoje diris la parolon. Nen _____ malbonulo ŝatas lerni en lern _____ o.

M33 Homework

Create sentences on the computer. Create 5 sentences every day – translate and write down if the sentence is correct.

▼ **Block 30** (sessions 59-60)

Learning goals

- repeat correlatives
- repeat grammar from previous lessons

Required didactic materials

- Computers for pupils (or use alternative exercise)

Preparation

- Audio **4**
- Copies of **M34**
- Exercise **M35**
- Copies of **M36**

Activity plan

40 min Hand out Dialog **M34**.

Divide pupils into pairs and ask them to read the dialog and to try to translate it. Ask one pair to read the dialog out loud and to translate it, line by line. Help with the translation, if necessary. Then ask this pair to act out the dialog, without translating it again. If there is time, you can ask other pairs to act out the dialog.

10 min Break

20 min Hand out **M35**. Ask pupils to complete the sentences.

5 min Non-linguistic recreational game

20 min Play another game with correlatives. Divide pupils into two groups. Each group writes a sentence as long as possible with as many correlatives as possible, such as: **En kiu lernejo iuj lernantoj neniam bone lernas kaj iuj lernantinoj, kiujn ni ne ĉiam vidas, ŝatas kanti iujn malnovajn kantojn kaj saluti ĉiujn sur ĉi tiu strato....**

The groups create that sentence for three minutes and then read it out loud and the other group translates and counts how many correctly-used correlatives were in the sentence.

Assign homework

M34 Dialog

- Instruisto** Kie vi estis tiel longe? Mi sendis vin nur al proksima vendejo de libroj.
- Lernanto** Pardonu, instruistino. Mi vidis surstrate mian pli maljunan fratino, kiu iris al restoracio kaj diris ke ankaŭ mi iru kun ŝi.
- Instruisto** Kial vi iris kun ŝi, se vi sciis ke mi volas havi la libron el la vendejo kaj ke ankoraŭ estas lerneja tempo?
- Lernanto** La fratino havas naskiĝtagon kaj volis ke ankaŭ mi estu en la restoracio, kie manĝos miaj gepatroj kaj geamikoj de mia fratino.
- Instruisto** Ĉu via fratino ne scias ke estas tempo kiam vi devas lerni en la lernejo?
- Lernanto** Ŝi tion scias, sed ne povis trovi bonan tempon por ĉiuj. Mi tial iris kun ŝi.
- Instruisto** Kien vi metis la libron, kiun vi aĉetis por mi?
- Lernanto** Ĉi tie ĝi estas.

M35 Exercise

Complete the sentences.

Kun ki _____ geamikoj Marko vidis ti _____ domojn? Ki _____ lecionojn vi lernis kaj kia _____ fotojn ili havis? Ĉu nen _____ vi trovis hejme? De k _____ revenis ti _____ homoj? Je ki _____ horo vi vizitos ti _____ malsanulojn? Ĉu ĉi _____ ĉambroj en ti _____ domo estas pura _____?

Per i _____ oni devas perlabori. Ĉiam homoj vivis en i _____ grupoj.

M36 Homework

Create sentences on the computer. Create 5 sentences every day – translate and write down if the sentence is correct.